

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 7, 1982

Nr. 4

BONA KALTINA RUSUS DEL LENKU KRIZES

KARIAI LEIDZIA LENKAMS KALBETI TELEFONU, RASYTI LAISKUS

DARBININKAI GRIZO I DIRBTUVES, BET JIE NERODO DIDELIO NORO PRISISTI PRIE DARBO

VARSUVA. — Lenkų vyriausybė trečiadienį leido Krokuvai, Stetinui ir kelioms kitoms provincijoms kalbėti telefonu su įvairiomis valstybės įstaigomis. Tris savaites lenkų kariai kontroliavo telefonų centralines ir neleido žmonėms susisiekti ne tik su valstybės įstaigomis, bet ir su privačiais žmonėmis. Antadienį leido dešimčiai provincijų tartis įvairiais reikalais, o dabar susisiekimas telefonu žymiai daugiau praplėstas. Bet tai nereiškia, kad jau būtų galima laisvai pasikalbėti su visa Lenkija.

Solidarumo unija nebus uždrausta

Trečiadienio rytą kapitonas V. Gornicki per radiją pareiškė, kad Solidarumo unijos nariams bus vieta Lenkijos gyvenime.

Solidarumo unija nėra uždaryta ir vyriausybė nesirengia jos uždaryti. Ji atliko didelį visuomeninį darbą, ji ta darbą dirbs ir toliau, pareiškė kpt. V. Gornicki. — Karštoki vyriausybė nėra prisiėmusi apgaulei ir išnaudojimui kelti viešumon. Solidarumo unija šioje srityje labai daug padarė. Vyriausybė nenori, kad Solidarumo unijoje būtų organizuojama kova prieš Lenkijos samitą.

Kpt. Gornicki gana plačiai išsikalbėjo su New York Times korespondentu. Jis tvirtina, kad premjeras Jaruzelskis niekad neplanavo visiškai uždaryti Solidarumo uniją, bet lenkai apie tai nieko nežinojo, nes pačioje Lenkijoje tokio pareiškimo nepadarė.

Užsienio korespondentai patyrė, kad lenkų vyriausybė siunčia Lesek Valensą į vienos vietos į kitą sangamą sumetimais.

Grįžo i dirbtuves, bet nedirba

Is viso krašto i Varsuva ateinantieji pranešimai sako, kad darbininkai ne tik pirmadienį, bet ir antradienį grįžo i dirbtuves, tačiau jie nieko nedirba.

Vyriausybė žino, kad beveik visose dirbtuvėse trūksta darbi-

ninkų. Vieni sumiti, o kiti bijo pasirodyti dirbtuvėse, kad nebūtų sumiti. Būgiausia, kad trūksta ir atsakingų pareigūnų bei mašinų prižiūrėtojų. Be jų sudėtingesnis darbas dirbtuvėse neįmanomas. Darbininkai reikalauja paleisti visus suimtuosius, jeigu nori, kad dirbtuvėse būtų pradėtas darbas.

Valdžia bando gauti iš suimtųjų parašus, kad jie nemais-taus. Ne visi nori pasirašyti. Jie tvirtina, kad jie niekad nemais-tavo ir nesirengia maistauti.

KARIAI VARTOJO AŠARINES DUJAS

LONDONAS. — Anglija pasiekė visa eilė fotografijų, rodančių lenkų kariuomenės karius, besiveržiančius i Danco lo laivų statybos dirbtuves. Paveikslai vaizduoja prie dirbtuvų atšaukusius tankus ir šarvuotus. Rodo ir karius, besiveržiančius i dirbtuves.

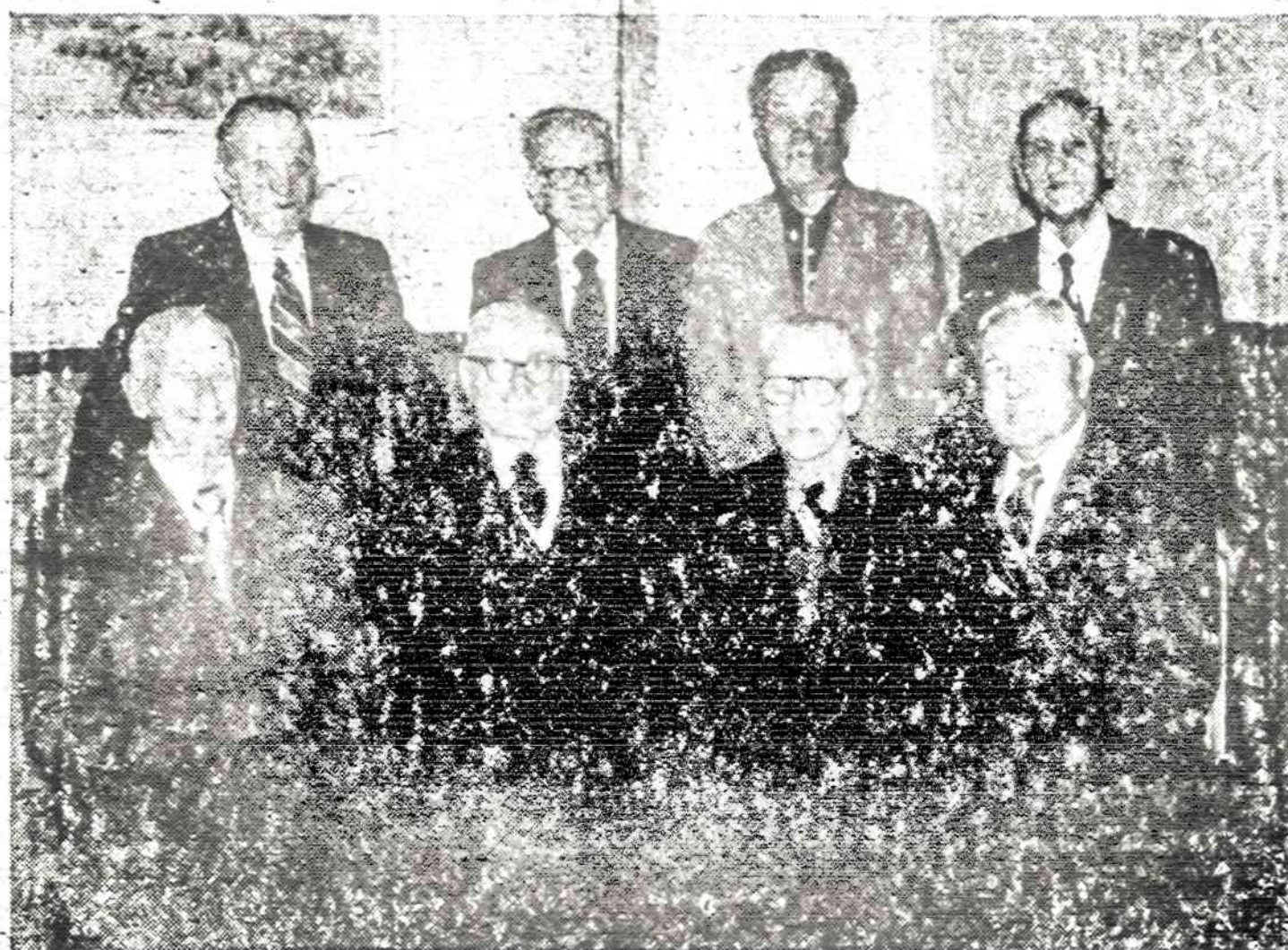
Paveikslai rodo, kad lenkų kariai metė rankines granatas, leidžiančias ašarines dujas. Darbininkai buvo pasirodę nebegyti, tačiau ašarines dujas juos priverstė palikti gintas pozicijas ir trauktis tolyn. Kiti paveikslai vaizduoja sužeistus ir nukritusius darbininkus.

Londoną pasiekė ir atsisaukimai, patariantieji darbininkams sulėtinti darbo tempą. Reikalaujama, kad i dirbtuves kojos neįkeltų ginkluoti kariai. Pataria mesti darbą, jeigu i dirbtuves įžengtų ginkluoti smogikai.

— Pacifika apylinkėje, netoli San Francisco, audra išvertė bėgius ir išvertė geležinkelio stotį.

— Moterys, kasdien geriančios daugiau negu du puodeliai kavos, greičiau gali gauti vėžį, negu kavos negeriančios.

— Chicago atvažiuos gar-sus dr. Christian Barnard tvir-tina, kad dažniausiai be reikalo daroma širdies operacija.

LIETUVIŲ MISKININKŲ SĄJUNGA ISEIVIJOJE

Sėdi iš kairės: Petras Norkaitis — kasininkas, Vincas Zemaitis — pirmininkas, Jonas Zebrauskas — vicepirmininkas, Juozas Skarvis — egzekt. sekretorius; stovi, iš kairės: Jurgis Gudaitis — valdybos narys, Pranas Sideravičius — valdybos narys, Antanas Beleska ir Jonas Kriščiūnas — Revizijos kom. nariai.

LIETUS IR SNIEGO AUDROS PADARĘ MILIJONINIUS NUOSTOLIUS

PURVU UZVERSTI KELIAI, NUO KALNŲ SLYSTANTIEJI NAMAI UZVERTE 20 ŽMONIŲ

SAN FRANCISCO, Cal. — Vi-šią antradienį San Francisco apylinkės ir šiaurės Kaliforniją plakė toks stiprus lietus, kad padarė valstybei ir vietos gyven-toms milijoninius nuostolius. Tikslai trečiadienio rytą žmonės pradėjo atsigausti ir darytis bai-saus lietaus ir perkūnijos pada-rytos žalos.

Pacifika apylinkėje kalnuose nuo viršaus nuslydo keli namai. Vienas žemyn slenkantis namas užvirto ant antrojo, stovėjusio žemiau žemumai. Kartu su slystan-čiu namu nuslydo ir žuvo du na-mo buvę vaikai. Dingęs ir tre-čiasis, kuris galėjo suspėti ir pa-sitraukti, bet jis galėjo būti ir suspaustas tarp dviejų namų.

Iškrito 14 colių lietaus

Lietus buvo toks smarkus, kad per kelias valandas iškrito ma-žiausia 14 colių lietaus. Vietomis galėjo iškristi daugiau, nes ne-lijo, bet pilte pylė.

Labusiai nukentėjo pakra-

ščiū ešes didelis vieškelis. Juo va-žinėti negalima. Pakeliui buvu-sieji automobiliai turėjo sustoti ir pralaukti, kol praeis audra. Bet sustojusieji greitai įsitikino, kad jie niekur negali važiuoti. Vietomis kelyje atsirado didelės duobės, kitur užvesti medžiai, stovėję pakelėje. Dar kitur an-keleli užversta tiek daug molis ir akmenų, kad buvo neįmanoma pravažiuoti.

Vietomis skersai kelio veržėsi labai sraunūs upeliai, nešantieji purvą, akmenis, medžius ir jų šakas. Keliu pavojainga eiti, nes nežinia, kada prasivers nauja srovė.

Krintantieji medžiai užverčia kelius

Kalifornijos pakraščiu kelių nelygus. Dešinioji kelio pusė yra keliomis pėdomis aukštesnė. Vi-duryje paliktas tuščias tarpas.

Labiausiai nukentėjo kalno puseje esantis kelias. Vandens ir vėjo išversli medžiai krito ant kelio ir sustabdė automobilių judėjimą. Vietomis medžiai už-vertė pravažiuojančius automo-bilius, ar prasiveržė nuo kalno stipria srove krintantis vanduo, kuris kelią užvertė akmenimis, medžiais ir purvu.

Toliau esančioje puseje la-biausiai kenkia vanduo. Keliose vietose jis pralūžė plentą ir vi-siškai nutraukė susisiekimą.

— Turėjau \$150,000 namą, — pareiškė Sol Abrams, — o dabar jis dolerio nevertas, audra žemyn nunešė.

Nuostoliai siekia dešim-tis milijonų

Gyventojai neprisimena, kad Kaliforniją kada nors būtų pla-kusi tokia galinga audra. Spe-ci-alistai apskaičiuoja, kad vien tik Bodega įlankoje padaryta 10 mi-lijonų dolerių nuostolių.

TRAUKIA TEISMAN LĖKTUVO GROBIKUS

PRETORIA, P. Afrika. — Ant-radienį Pietų Afrikos vyriausy-bė patraukė teisman 45 Seišelių salos gyventojus už lėktuvo pa-grobimą ir atskridimą i Pietų Afriką. Teisme paaiškėjo, kad lėktuvo grobikai norėjo nuvers-ti socialistinę Seišelių salos vy-riausybę, bet jiems nepavyko. Policija pajuto, kad perversmi-ninkai rengiasi pagrobti vyriausybės namus. Policininkai pasi-priešino, pakėlė ant kojų kitus ir i valdžios įstaigą maištininkų neįleido.

Maštininkai pajėgė atvykti i aerodromą, pačiupti Seišelių vyriausybės lėktuvą, susodinti visus samoksalininkus ir atskridę i Pietų Afriką. Dabar jie eis į ka-lėjimą už lėktuvo pagrobimą.

— Dantistai tvirtina, kad pas-kutiniais trim metais dantų prie-žiūra Amerikoje pagerėjo, bet reikia dar geresnės priežiūros.

IRAKO KARIAI PUOLA IRANIECIUS

BAGDADAS, Irakas. — Oficia-lus pranešimas sako, kad Irako ginkluotos pajėgos antradienį puolė Irano karo jėgas Sumas srityje. Mūsų metu žuvo didelis skaičius iranietčių, kurie bandė ginti minėtas sritis.

Irano kariuomenės vadovybė nieko nesako apie įvykius su-sirėmus.

US greitkelis 101 tiek užvers-tas akmenimis ir pylais, kad neįmanoma pravažiuoti. Teks laukti, kad bent kiek pradžiūtų, kad būtų galima patikrinti iš-griautą cementą.

Vallejo srityje nuo pašlaicių vanduo nunešė kelis namus. Niekas negalėjo nukreipti i šalį besiverčiančio vandens, kad ap-saugotų namą nuo nusmukimo. San Pablo srityje vanduo išver-tė bėgius ir sustabdė geležin-kelį.

BET JIS NEPRITARIA JAV SANKCIJOMS KREMLIUI

MASKVĄ PAVEIKS NUTARIMAS NEPARDUOTI DAUGIAU JAVŲ SOVIETŲ SĄJUNGAI

WASHINGTON, D.C. — Va-karų Vokietijos kancleris Hel-mut Schmidt, pusrščios valan-dos praleidęs su prezidentu Rea-ganu Baltuose Rūmuose, pareiškė, kad Sovietų Sąjunga kalta dėl dabartinės Lenkijos krizės.

Iki šio meto kancleris vengė daryti bet kokią pareiškimą apie JAV vyriausybės paskelbtas sankcijas prieš Sovietų Sąjungą ir prieš Jaruzelskio valdomą Lenkiją, bet antradienį, susipa-žinęs su JAV turimais duome-nimis apie Sovietų Sąjungos in-tervenciją ir vartotą prievartą karo stoviu įvesti, jis pasmerkė Sovietų Sąjungą dėl panaudotų tokių priemonių.

Tačiau kancleris ten pat pa-reiškė, kad demokratinė Vokie-tija nepaleisina JAV paskelbtų sankcijų prieš Sovietų Sąjungą. Kancleris nežino, ką vokiečiai darys dėl tų sankcijų prieš So-vietų Sąjungą ir dabartinę Len-kijos vyriausybę, nes jis nema-no, kad tos sankcijos būtų efektyvios. Jam atrodo, kad nutari-mas neparduoti Sovietų Sąjun-gai grūdų būtų vienintelė prie-monė, kuri paveiktų Sovietų Sąjungą.

Kancleris laikraštiniams pa-reiškė, kad pasitarimai atominio ginklo kontrolei būtinai yra rei-kalingi. Jis nežino, kaip tie pa-sitarimai dabar eina, bet jis y-pasitikiš, kad didesniųjų ar ma-žesniųjų atominio raketo kon-trolė privalo būti įvesta, jeig ne-eroma prieti prie visiškos katastrofos.

Kancleris paruošė bendrą pa-reiškimą, kuriame prezidentas ir jis kaltina Sovietų Sąjungą dėl karo stovio paskelbimo ir po to sekančių įvykių dabarti-nėje Lenkijoje. Perskaicius bendrą pareiškimą, kancleris dar asmeniškai pareiškimu papildė bendrą Sovietų Sąjungos pa-smerkimą.

Kancleris priminė laikraš inia-kams vokiečių parlamento pri-mtą rezoliuciją, kurios jis turi laikytis. Kancleris vengė kalbėti apie Amerikos paskelbtas sank-cijas ne tikrai pačioje Vokiet-i-joje, bet ir Amerikoje. Tačiau jis pabrėžė, kad amerikiečiai turėtų žinoti, kad Sovietų trans-porto lėktuvai iki šio meto re-čiau įskrisdavo i Vakarų Vokie-tiją, negu i Ameriką. Vokietijai labai retai įskrenda Sovietų transporto lėktuvai, tuo tarpu jie po kelių kartų i savaitę at-skrisdavo i Ameriką.

Kancleris II. Schmidt turėjo progos susipažinti su nauju pre-zidentu patarėju William Clark. Jis buvo prisikūnintas ir atvež-tas i pasitarimą su Vakarų Vo-kietijos kancleriu. Kancleris la-bai patenkintas nauju prezid-nto patarėju, nes jis buvęs Valsty-bės departamento pareigūnas ir gerai informuotas apie vokiečių poziciją įvairiais Europos ir kitų valstybių klausimais.

Kai kancleris Baltuose Rū-muose tarėsi su prezidentu ir

Helmut Schmidt

patarėju Clark, prie Baltųjų Rūmų ėjo piketavimas. Vieni protestavo prieš Vak. Vokietijos poziciją Lenkijos atveju, kiti reikalavo, kad Vokietija pritaikytų sankcijas prieš karo stovio lydimą Lenkijoje.

Greitai protestavo J. Novak, lenkų kongreso atstovas, kuris suruošė demonstraciją už JAV nutarimą pasmerkti lenkų kariuomenės vadus, įvadusius prie-varlį visame krašte ir kenkian-čius visam lenkų ūkiui.

Kancleris labai patenkintas su-stikimu su prez. Reaganu ir ki-tais pareigūnais. Pasitarime da-lyvavo keli vokiečių pareigūnai.

PRASO PREZIDENTA DOVANOTI BAUSMĘ

WASHINGTON, D.C. — E. Howard Hunt, 63 metų sulaukęs Watergate įsiveržimo planuoto-jas, prašo prezidentą Reaganą dovanoti jam bausmę. Jis 1972 metais suplanavo įsiveržti i De-mokratų partijos centrą, buvusį Washingtono Watergate vieš-butyje. Jis jau praleidė 32 mė-nesius kalėjime ir nenorėtų baigti likusios bausmės.

Howard Hunt, kaip žinome, užsispyrė nesakyti teisėjui vi-sos teisybės, nes nenorėjo viešai paskelbti, kas sumanė ir organi-zavo įsiveržimą i Demokratų partijos centrą. Teisėjams ryžosi šią bylą išaiškinti ir tam ėmėsi atitinkamų priemonių.

Dabar paaiškėjo, kad Teisin-gumo departamentui reikės pus-antrų metų paruošti prezidentui rekomendaciją duoti įsiveržėliui Hunt amnestiją, ar n dno.

— Pietų Korėjoje kista žmo-nėms vaikščioti gatvėse nakti-mis. Iki šio meto kariai draudė nakintis išėiti i gatvę.

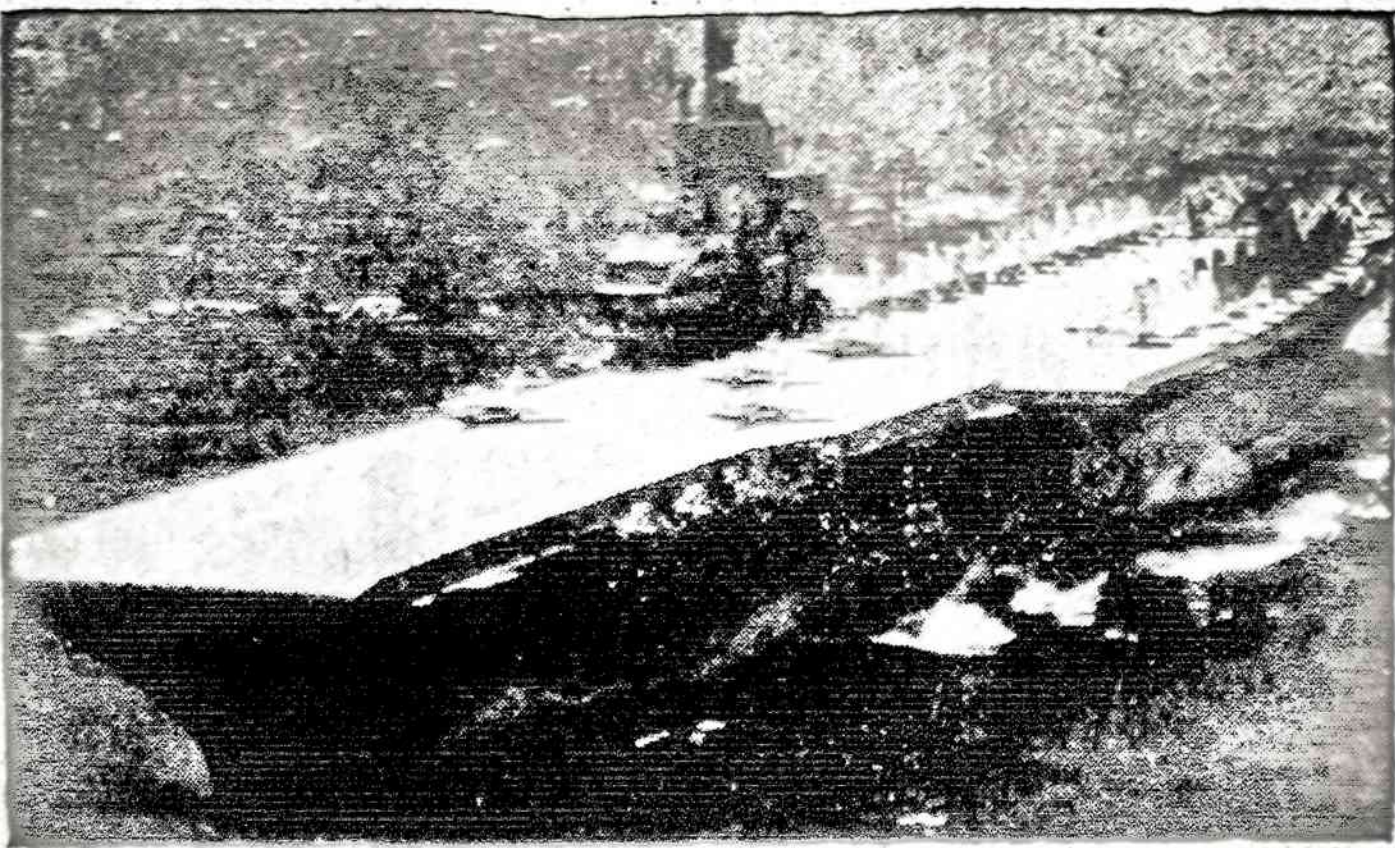
— Šiaurės Anglijoje siautė baisios audros, žuvo daug žmo-nių, namai nugriauti.

KALENDRELIS

Sausio 7: Julijonas, Rūstėnis, Patalė, Gerstulis, Vendrė.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:36. Oras debesuotas, gali snigti.

Persijos įlanką gaunantis milžiniškas lėktuvnešis daboja, kad nebūtų sustabdytas laisvas laivų plaukiojimas.

Su SLA ekskursija į Karibų jūrą

(Tęsinys)

Dr. Vytautas Dargis

Gidas aiškina, kad atsirado labai daug milijonierių, kurie par davė šiuos sklypus kondominių statymo bendrovėms. Krautuvėse pilna žmonių, nematytų recepcijos. Mūsų "vanas" sustoja prie trijų didesnių krautuvėjų — "Jewels of the World", "Gold Gems Gallery" ir "Ambience". Susidomėjau dolfinų formo kristalais, bet kai pasakė kaina, mano dėmesys dingo! Turbūt, brangiau negu Marshall Fields Čikagoje.

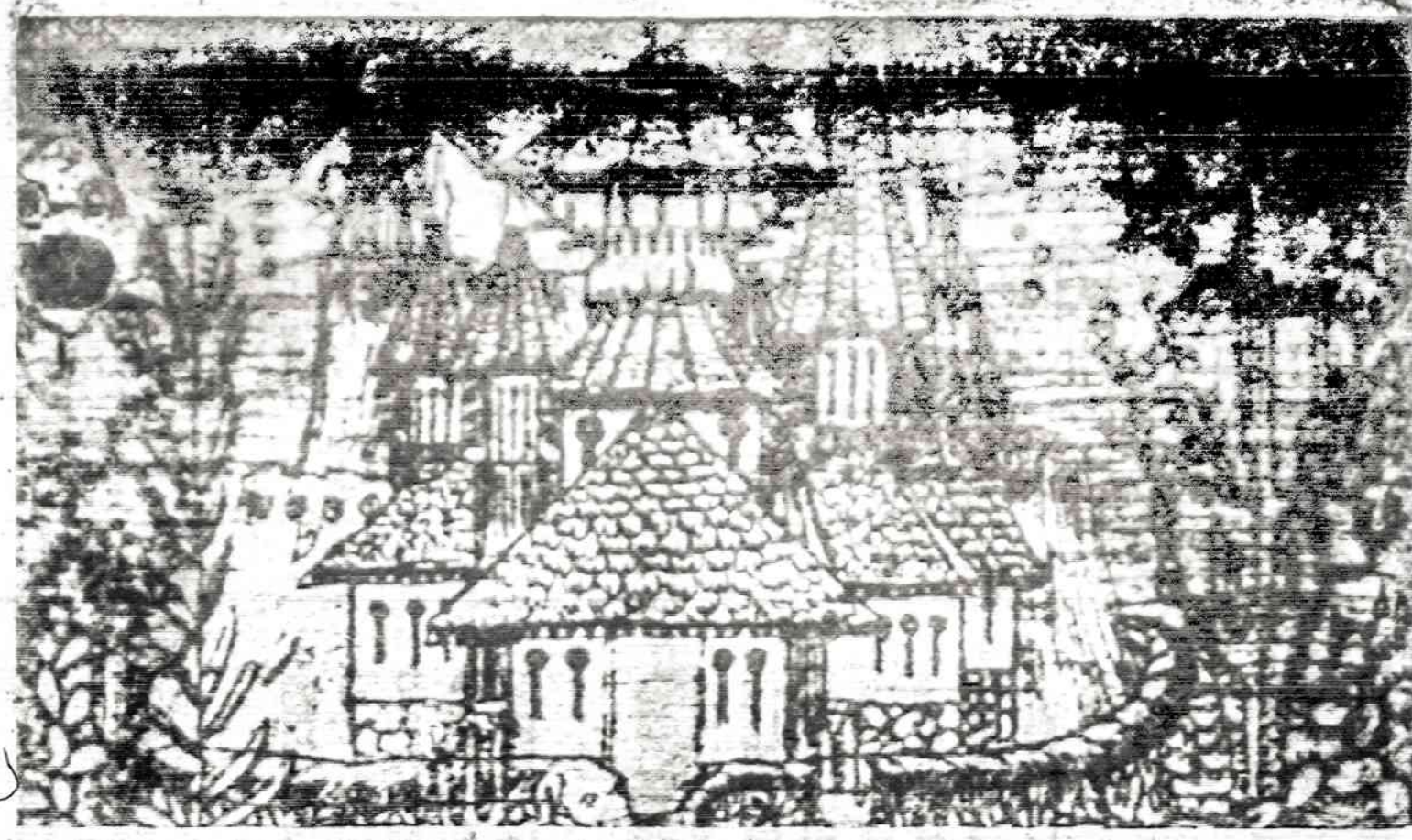
Pro susiraičiusias kalnuotas gatveles artėjame prie Motro pilies. Viename durų tarpe stovi mažylė merguiklė. Bet toks jau tipiškas ispaniškas paveikslas — tamsi, didelė tamsios akys, garbanota galvutė ir dar pamojuoja rankute, tarytum būtų išimta iš Gojos paveikslė. Nespėjau nufotografuoti, vanas vis juda pirmyn.

Štai ir garsioji San Morre tvirtovė! Dar vis išdildžiai saugo lėšimą į San Juan, tartum piratai dar plaukiotų Karibų jūroje. Senos patrankos, senos tvirtovės sienos ir trys vėliavos — Puerto Rico, ispanų ir žvaigždėta "Old Glory". Padarome nutraukias ir apžiūrime mažą muziejų pilies viduje. Nepaprastai

gražus vaizdas, žvelgiant į Karibų jūros pusę. Netoli tvirtovės yra bažnytelė, kur palaidotas garsusis užkariautojas Ponce de Leon. Jis, kaip žinome, buvo ir Floridoje, kur buvo seminolų indėnų sužeistas kautynėse ir mirė pakeliui į Puerto Rico, laive Vargšas, kaip legendinis daktaras Faustas, ieškojo amžinosios jaunystės šaltinio. Indėnė strėlė sustabdė amžinosios jaunystės ilgęsi.

Gidas pasakojo, kaip Puerto Rico susitvarkė su "graffiti" ekspertais: pasamdė visus laisvojo stiliaus menininkus viešiemis pastatams dažyti ir taip išsaldė "graffiti" entuziastus. Bet kai kur dar matyti užrašai, giriantys teroristą A. Mendez. Sakome gidiui, kad mes, kaip lietuviai, mielai pasikeistume geografinę vietą su Puerto Rico. Tegu puerlorikiečiai pabando "Didžiosios tėvynės" globą! Toks Alfredo Mendez būtų seniai Sibire supuvęs, o puerlorikiečiai būtų bemačiant nukelti į Užkaukazę ir sumaišyti su kokiais kirgizais ar kalmukais.

Sakome gidiui, jog jis turėtų džiaugtis, kad JAV juos globoja, bet mūsų amerikiečiai kolegos (gimę JAV-se) komentuoją, kad davimas valstijinio statuso gal ir nebūtų tikslus, nes trys ketvirtadaliai puerlorikiečių eity ant "Food Stamps". Kas žino? Apvažiavome visą San Juan ir vėl atgal į uosto prieplauką, atgal į atvėdintą orą "Carnivale" laive (po tropinės temperatūros). Įdomu kiek pacientų turės laivo gydytojas po lokų temperatūros pasikeitimų. Teko susipažinti su simpatišku kubiečiu dr. Guerrero, kuris rūpinosi laivo ligonimis. Šiandien per pietus — "Smorgasbord". Visi keliai irgi džiaugiasi San Juanu. Buvo ir du naktinio klubo renginiai, ekskursijos su gidas — tai Holiday Inn ir Flamenco naktinių klubų programos. Aš jau

M. K. Čiurlionio dekoracijos eskizas jo sumanytai operai Jūratė

VIKTORAS GALECKAS

ŠKOTIJOJ APSILANKIUS

(Tęsinys)

Tada ir sakau, juokaudamas: — Išėina taip, kad blavininai, kai pragerė draugija. Jis toliau aiškino: Jis toliau aiškino:

— Miesto valdyba dalį sumos — 500 svarų, padėjo į banką, ir dabar nėra kam isinti. Mes paprašėme, kad mums pastatytų kitą salę. Prašymas buvo pa-

čiamsi nuvargęs ir dar nepasigalau anatomiškai paveikslų (pažankamai prisizūriū savo praktikoje), tai nutariau neiti į naktinius klubus.

Nuo aukšto laivo borto stebime uosto judėjimą ir grįžtant iš naktinių klubų bendra-keleivius, o lietuvius pasitinkame su ovacijomis (kaip vokiečiai sako — "Respekt Vom Dampfshiff!"). Bet atrodo, kad mes per triukšmingi, nes atbėga vadovė ponia Laima ir gudriai moteriškai tikrina mūsų kvapėlius, ar mes neįkaušę.

(Pabaiga)

tenkintas ir, kaip matote, turime, kad ir pigios medžiagos pastatą; prie to yra ir didokas sklypas, tad kai kiek prasigysim, tai pristatysim ir šokių salę.

Šis klubas yra vienintelis kultūrinis centras Glasgovo lietuviams. Nėra nė jokios liuanistinės mokyklos, tačiau lietuviškas kalba net trečios ar ketvirtos kartos vaikai. Tad dėka tėvų, kurie išmoko savo vaikus lietuviškai. Turi ir mažą laikraštuką lietuvių draugų, kuris eina nuo 1914 metų, bet yra vos dviejų puslapių dydžio. Leidžiamas kelių iniciatorių ir prelatų Gutauskio, kuris jau pasėjęs, nesveikuojas ir kiek su vaikėjas. Be šio dar ejo kairiųjų pažintų laikraštis Londone vardu Rankpelnis. Aš norėjau gauti to laikraščio kopiją egzempliorių, bet jie sakėsi neturį, nes kai kraustėsi iš senosios namų, tai dėl vietos stokos dalį jo perdavė iš Amerikos atsilankiusiam Viliui Zibuskaui, juos išsivežė. Kata dalis buvo perduota į Londono lietuvių centrą. Taigi dabar archyvo jau nebeturi, pradeda vėl viską iš naujo. Kartais iš kitų kraštų atvažiuoja čia apsilankyti domėdė miesi, kaip čia škotiečiai lietuvių gyvena. Yra ir pora bažnytinii draugijų.

Prie lietuviškojo stalo sėdėjo gal 10 lietuvių, ir visi vienas kitam pasakojo išpučius bei naujienas, tad su savo pašnoku, to klubo pirmininku Vl. Stonkumi, nedaug teišsikalbėjome. Ten pat buvo ir viena ponia Zuzana Gomalis, kuri sakėsi buvusi Čikagoje, nes turinti brolių Kasiulaitį, pažįstanti Drūtį ir Barkauskų šeimą, kuriuos ir aš pažįstu. Barkauskų šeima ištiko nelaimę, nes jų sūnus buvo susidėjęs su narkotikų gauja, kurie su jo žinia nušovė jo jauną žmoną, einančią į darbą. Ji labai nu-stebo, apie tai sužinojusi, ir pasakė, kad škotijoje tokių ar panašių nusikaltimų nėra. Galima vaikščioti be baimės ir naktį. Be siskalbant greit prabėgo laikas, sutarėme susitikti lietuvių dienoje, kuri kiekvienais metais rugpiučio 1 ruošinama netoli nuo čia, Koharshire miestelyje. Marija Chapel ir Gardėns. Atsisveikinom, tardami iki pasimatymo. Šioje apylinkėje beveik visi škotų lietuviai susiburia. Čia žmonės vaišingi ir draugiški. Jei jau lietuvis, tai jau ir draugas, bet netruksta ir keistuolių. Ku-

rie simpatizuoją esamai tvarkai Lietuvoje.

Viena diena buvo graži ir saulėta, kas čia yra retenybė, tad mes išsirošėme į skotijos sostinę Edinburgą, apie 60 mylių nuo Glasgovo. Apunkui mazi ūkeliai — kai kur lorų pylis ir juodų akmenų supilti iš buvusių anglijos kasyklų kalnai. Sako, tuos akmenis naudoja kelių statybai, nes ilgai išlaiko ir vandenį pralaidžia. Sostinės miestas labai senas, namai apsamojoje, o juodas labai gyvas, kaip mūsų State gatvėje, Čikagoje. Krautuvės pilnos žmonių. Lipome į sostinės pilį siaura, apvaliais akmenimis grįsta, gatvele, kuri buvo statyta, kaip koks stogas, nes uždusom. Jau norėjome grįžti, bet mano gimnais 76 metų juokėsi iš manęs, sakėdamas: kad lankytis škotų sostinėje ir neužlipti į tvirtovę, tai taip pat, kaip būti Romoje ir nematyti po piežius. Taip ir prisiminti Maironio eilėraštis: "Kai per Luokę miškais bekliausi..." Šiaip taip per porą valandų įkopte į tvirtovės viršūnę. Prie vartų stovėjo kareiviai, bet be šijonų.

Užsimokejom po pusę svoro už lėšimą. Pirmiausia užėjome į vieną kitą koplyčią, pavadintą vienos ar kitos karalienės vardais. Už grotų altorėlis, o ant jo gulė Biblija. Užėjome į ginklų ir senų uniformų salę, vėliau į vėliavų salę. Sienose kaboję škotijos karalių ir karvedžių portretai, padėtos storusios knygos nuo seniausiu laikų, kur surašytos karuose žuvusiųjų karių pavardės; sako, kad esama ir lietuviškų pavardžių. Staiga baisyus patrankos trenksmas riedūs debesėliai, net nusigandau. Man paaiškino, kad 12 val. šaunama iš tos senoviskos patrankos, tada daug kas pasitikirina savo laikrodžius. Užėjome ir į karo belaisviams skirtas patalpas, kur buvo virtuvė su katilais ir didelė prausykla. Senovėje škotai ilgai kariavo su angliais, o ir prancūzai juos apklūdavę iš šiaurės jūros. Sako, kad dar ir dabar anglų nelabai mėgstą ir laikosi savo parpročių, beveik kaip atskira valstybė. Visko negalėtum apžiūrėti ne per dvi dienas. Nuo patios tvirtovės labai gražus vaizdas; matyti visas miestas su gražiais parkais. Kurhauze orkestras grojo koncertus. Nulipė žemyn, užėjome į restoraną pasisiprinti. Pilna žmonių, visi gražiai apsirengę, linksni, atrodo nerūpestingai leidžia laiką ir pinigų, nors palyginti viskas

brangiau, kaip Amerijoje.

Pavakari tals pėdais keliais vėl grįžome į Glasgovą. Greit priartėjo ir pirmoji rugpiučio. Nūvykome į Lanorkshire miestelį, lietuvių dieną, kuri yra religinio pobūdžio. Bažnyčioje, vadinamoje Maria Chapel, randame apie 100 lietuvių. Išėjo senelis prelatas Gutauskas 80 metų msių laikyti, kur jis nuo seno vadovauja lietuvių misijai. 10 žmonių šv. Cecelijos chorėlis giedoją. Kelios moterys buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Prie vargonų grojo ir chorui dirigavo apysenis su barzdele vyriškis lazdotikas, kuris jau seniai tam chorui vadovauja. Labai gražiai pagiedoją kelias giesmių, o senelis kunigas pasakė pamokslą. Priminė, kad viena senelė numirė, sulaukus 90 metų amžiaus. Tad visus prašė melstis, kad ir jis tiek sulauktų. Visą laiką tik apie tą mirusią senelę ir tekalbėjo. Baigdamas pasakė, kad šmet eisią procesiją tik be monstrancijos, nes tos bažnyčios klebonas ne-duodas monstrancijos.

Mano giminaičio žmona snibžda man į ausį, kad jei ir duotų, kaip jis paneštų, kad paeina tik prilaikomas, o be to, jis beveik aklas. Galėtų jaunesnis kunigas jam asistuoti, bet jis užsispyręs nenori padėję, nors pats mažai ką begali atlikti. Jis sakosi į pensiją neisias, kolei galesias pajudėti. Po pamaldų nulipome žemyn į vadinamą Carlin Grotto daržą, kur yra kryžiaus kelių stacijas, lyg Liurdo imitacija ir giedodami nūjome iki Fatimos Marijos statulos. Vienas iš vyčių, kuris prilaikė kleboną, turėjo su savių kėdę, kurią čia, prie statulos ir pastatė ir į ją pasodino kleboną. Tas vėl pakalbėjo vietoje pamokslą apie tą mirusią senelę ir prašė, kad ir kitais metais susirinktu, bet tik daugiau. Kartu su chorėliu pagiedojome "Marija, Marija" ir išsiskirstėme.

Tuo ir laigesi nelabai iškilminga toji lietuvių diena. Vietos lietuvių buvo labai nepatenkinti, kad senas klebonas ne-uzleidžia savo pareigų jaunesniam kunigui, kuris galėtų įnešti daugiau gyvumo į lietuvių tarpą. Reikia pabrėžti, kad lietuvių savo bažnyčios neturi, sako, kad dėl klebono neaktyvumo.

Viena dieną nuvažiuojame aplankyti tolimų giminių šveicarių - Miller, kuris gyvena mažame Twelhor miestelyje, už 15 mylių nuo Glasgovo. Radome juos namuose, nes prieš tai buvo jiems paskambinta. Namas keturių šeimų, vokiško stiliaus; apačioje valgomas ir virtuvė, o viršuje 2 miegamieji ir prausykla. Mus sutiko labai simpatiški žmonės. Prasidėjo kalbos. Nulipo ir tėvukas, sulaukęs 96 metų amžiaus ir išjungė į kalbą. Aš jį paklausiau:

— Kodėl jūs turite dvi pavardes?

Senukas Iain Miller man atsakė:

— Aš atvažiavau iš Lietuvos dar gerokai prieš pirmąjį karą. Kada imigracijos tarnautojai paklausė: kaip mano pavardė, atsakiau: "Juozas Svelnys." Tas, nemokėdamas parašyti pasakė "Tu būsi Jooseph Miller", taip ir aš, ir mano vaikai gavome tokią pavardę, bet tarp lietuvių vadinuos Svelnys.

Vėliau sužinojė, kad tai buvusi to imigracijos tarnautojo pavardė Miller, kuris daugelį lietuvių dalino tą savo pavardę ligai kalbėjom visokiom tēmom. Jo sūnus jau irgi pensininkas. Šitą butą gavo dar tėvukas, kaip anglies kasyklų darbininkas. Visi čia apsiprato, o ir sūnus čia pat savo šeimą išaugino visą pulkeli anūkų. Visi supranta ir kalba lietuviškai. Tad aš, gerokai nustebes, paklausiau:

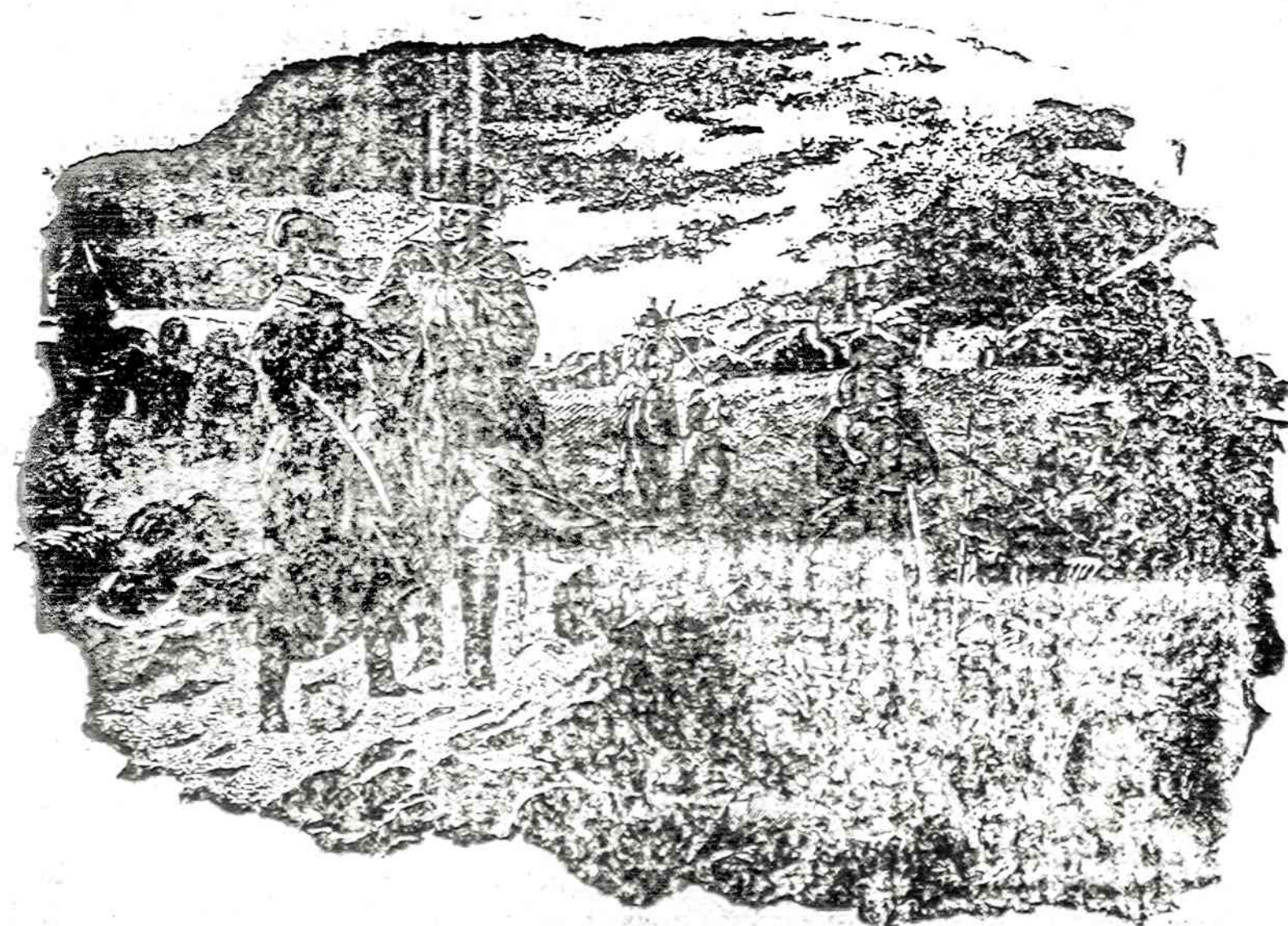
— Turbūt čia turite liuanistines mokyklas, kaip mes Amerikoje. Bet kai kurie amerikiečiai lietuvių tuo nensteinina, o siunčia savo vaikus pasimokyti į patį Vilnių. Dėl to pas mus kyla nemažas erzelis.

— Mes, sako, — tokių liuksu-ši negalėtume sau leisti. Išmokome iš škotų pasitenkinti kuklesniu gyvenimu.

Toliau kalbos ėmė sukstis apie socialinius reikalus. Pasirodo, kad škotijoje socialinis aprūpinimas gana geras. Viskas taip sutvarkyta, kad užtektų būsimiesiems reikalams. Kaip jie sako: Alkanas nebūsi, bet turty nesusiakrausi, nes uždarbiai palyginti neaukšti, o viskas brangu. Pavyzdžiui, kad ir gazolinis galionas isėina 3,50 dol., cigarečių pakelis 2,00 dol., o vodkos Smirnovo butelis 19 dol. Maistas nežymiai brangesnis, kaip Amerikoje. Kambarys viešbutyje 40 — 50 dolerių naktčiai. Turizmui škotija nepalankus kraštas, ypač jos klimatas — vasaros vėsios ir daugiausia lietingos. Maudytis yra per šalta, nes vanduo šiaurės jūroje net ir vasarą gana šaltas. O be mairdymo, koks gali būti turizmas.

Nežiūrint to klimato, aš savo pasisvečiavimu škotijoje buvau patenkintas. Aplankiau savo gimines, pamatčiau tą anekdotų šali škotiją, pažinau jos žmonių gyvenimą ne iš knygų ar paveikslų, patyriau pats savo akimis. Tos kelios savaitės prabėgo nepastebimai. Tad ir vėl su tuo Britų linijos lėktuvu pakiliau link Amerikos. Tačiau laike keturių valandų skridimo gavome du kartu valgyti. Mūsų lėktuvas grįžo atgal į Glasgovą mažesni oro uosta. Mat Niujorke buvo prasidėjęs kontrolierių streikas. 250 keleivių laukėme 20 valandų, kol gavo leidimą. Tada mūsų lėktuvas vėl pasikėlė paryčioti, ir taip laimingai parlekėme į Čikagą, o čia buvo dar tik rytas. Kur dirgo naktis, taip ir nesužinojau.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

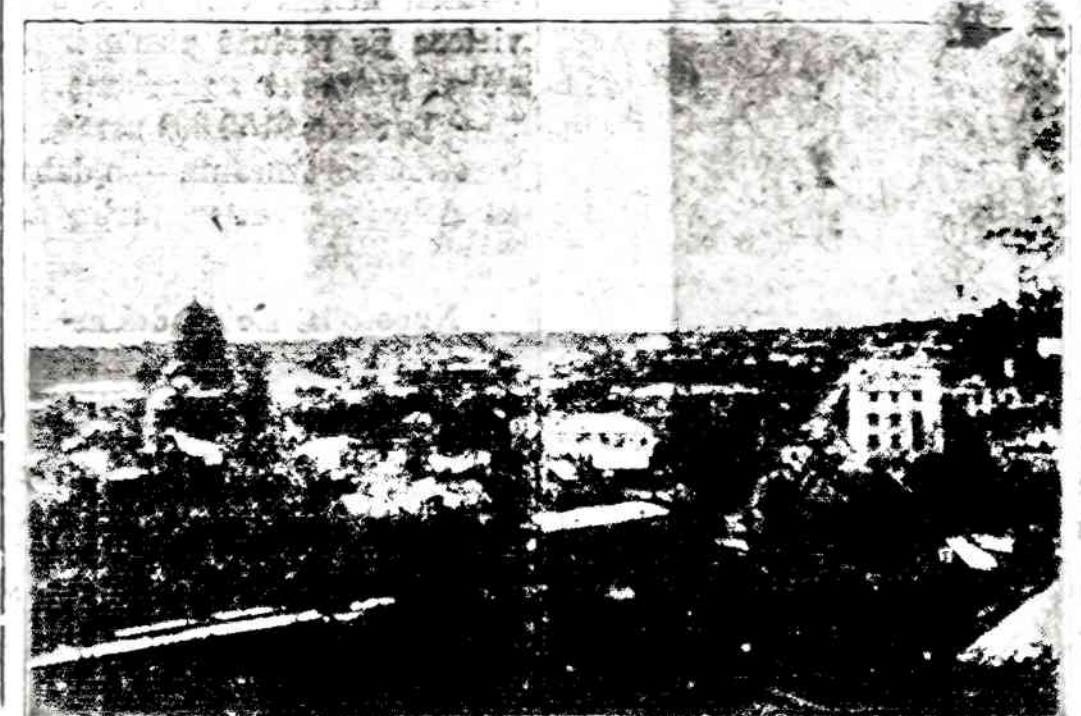
200 years at the same location

In America back then and you know how we are today turned out.

Nowadays people are still helping America stay strong and self-sufficient. And that's helping themselves to safe, dependable savings by joining stock in America with the Payroll Savings Plan.

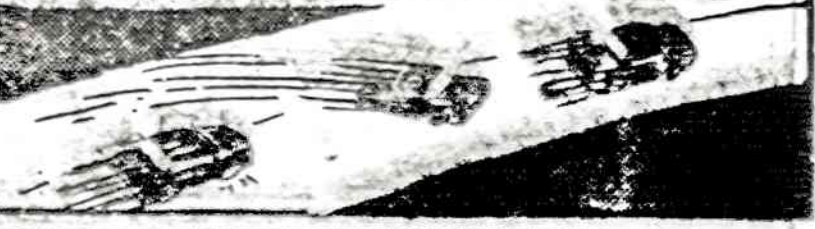
Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now I think you'll understand why I had to mention it. I'm not a financial expert, but I know that when you invest in U.S. Savings Bonds, you're investing in the future of our country. And that's a good thing to do.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED 57 Y.M. THE RIGHT LANE.

VISI PRIVALOME GINTI SAVASIAS ŽEMES

Dr. J. Balys nenori įsipareigoti

Nežiūrint pasaulėvalgių skirtumų, šievių gyvenimas ir jo veikla yra stipriai susiję su tautos likimais rūpesčiais. Šių rūpesčių pagrindė yra atstatymas nepriklausomos Lietuvos valstybės jos natūraliose žemėse. Lietuvos sienų problema čia iškyla visu rimtumu, nes argi ima noma nepriklausoma valstybė be nustatytų sienų? Nelaiminga mūsų tautos istorija sužalojo jos gyvenimo erdvę — baisiais įvykiais, genocidiškai nusiaubusiais kultūrinį gyvenimą ir susiaurinusiais jos galias į laisvą ir savistovų gyvenimą. Šie įvykiai taip pat sudarė valstybines Lietuvos sienų problemas. Jais išspręsti reikės geriausių tautos vaikų ryštingų pastangų, dar galimai ir kraujo aukų.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba sukūrė Lietuvos studijų komisiją, pašventusią daug pastangų šioms sudėtingoms sienų problemoms spręsti. Iki šiolie ne visos Lietuvos sienos yra detalai aptartos. Vakarinių sienų reikalu, tačiau, VLIKas 1949 metais yra įteikęs oficialų memorandumą didžiosioms valstybėms, deklaruojančią lietuvių tautos teises į Mažąją Lietuvą iki Potsdamo linijos, kartu pažymint, kad ji yra dalis kėryžučių nukariautos teritorijos Drang nach Osten laikotarpio ir kad kolonistiniai gyvenitojai, 2-rojo Pasaulinio karo išdavoje, atitraukiantis vokiečių kariuomenės pašalinti.

Sio krašto priklausomas lietuvių tautai yra gausiai palaidytas jo autochtonų gyventojų didelis tautiniai ir kultūriniai atliepimai. Nežiūrint kolonistinės priespaudos ir sisteminės vokiečių nutautinimo politikos per administraciją, mokyklą ir bažnyčią šio krašto lietuvininkai sukūrė pirmąją spaudą lietuvių kalba, čia gimė pirmoji grozinė literatūra, čia buvo spausdinami tautinio atgimimo laikraščiai Ausra ir Varpas, čia, pagaliau vystėsi gilūs dvasiniai kultūros ir tautinių vertybių įprasminimas Vyduo humanistiniuose apmąstymuose. Nors didžioji Lietuva buvo šimamečiais atskirta nuo likusios Lietuvos, jos savistovoms dvasinėms apraškomis ir tautiniam gyvastigumui atskleisti reikėtų išsistų enciklopedinių tomų. Ders dar pastebėti įdomų faktą, jog pati didžiausioji lietuvininkų tautinė, politinė ir kultūrinė

veikla per ilgus šimtmečius reikėsi gilesnėse užnemunės teritorijose, ne pasienio vietovėse. Tas rodė lietuvininkų gyvenimo savistovumą. Net 1918 metų lapkričio 18 dienos Aktas, deklaruojantis krašto susijungimą į bendrą Lietuvos valstybę, buvo parašytas ir paskelbtas Tilžėje. Šių faktų akivaizdoje, argi Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas galėjo vykdyti tautos mandatą, nepareikalaudamas Lietuvai šios lietuvių tautos gyvenimo erdvės. Šis reikalavimas supuola su Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio pozicija, o taip pat su 1918 metų lapkričio 30 dienos Akto apsisprendimu Tilžėje.

Okupuotoje Lietuvoje šios temos negali būti gvildinamos. Jos rezistenciniai veiksniai tikisi, kad tėvynėje mūta kovoja už savo egzistencines teises prieš rusišką kolosą, laisvojo pasaulio lietuvių politiniai veiksniai sugebės tarptautiniuose forumuose iškvioti pripažinimą degtų Lietuvos valstybės sienų keičiantis okupacinėms aplinkybėms. Tarpkarinį taikos laikotarpį agresyviuos tautos išnaudoja pasirengimui sutikti naujas aplinkybes, praplečiant valstybines sienas. Gerai žinoma, kad baigiantis 2-rajam pasauliniam karui lenkai reikalavo ne tik Prūsų, bet ir Mažosios Lietuvos su Karaliaučiumi ir Kuršių mariomis. Jie ir toliau konspiracijoje tyloje tiesia gobšius pirštus į Lietuvos teritoriją, konkuruodami su vokiečių kėslais. Net gandai, tikėdamiesi, kad lietuviai nebus apskūrus varžovai, kurla teorijas Karaliaučiaus nusavinimui.

Lietuvos rezistencinio sąjūdžio požemio spauda Perspektyvų Nr. 9 apverčia "Brangią mūsų žemę" prisimindamos Mažąją Lietuvą ir jos skaudų likimą "Keliaujį per šį kraštą ir negali užgniaužti skausmo. Neju čiomis prisimeni istoriją, kančias ir nelaimės be perstojo alinusias vakarinių lietuvių žemę. Bet net gelež. kryžiuočių kumštis, nei kaizerio valdininkų savivalė, net hitlerininkų įtūžis prieš visą, kas lietuviška, neįstengė išdildinti žymių, kieno šitas kraštas. Bet štai atūžė baisi paskutinio karo vėtra, nušlavė visą, kas buvo dar išlikę po amžių negandų...

Ir štai ten nebeskamba graži senųjų lietuvininkų šneka... Ir

Magdalena Stankūnienė

Vasaris (medžio raizginys)

jau nėra Prūsų Lietuvos nelabai drįstama prisiminti, kad ji kaž kada vadinosi neigi Mažąją Lietuvą...

Požemio lietuvių spauda dar sunkiau galėtų užgniaužti skaudų, jeigu žinotų kad čia laisvame pasaulyje atsirado lietuvių kurie įnirtingai menkina šią brangią mirusiųjų žemę ir mėlą jos lietuvininkų prisiminimą, siūlydami ji kitoms tautoms, tarsi, koki nereikalingą balastą. Dr. Jonas Balys prirašė daug puslapių lietuviškoje spaudoje, atidavinedamas ją kitiems. "Lenkai suvirškino vokieškus Breslavo, Dancko ir Stettino miestus, gal jie suvirškintų ir surusintą Karaliaučių — tik jau ne mes..." (Naujienos, Vliko seimui 12-13-80 pranešimuose). Reikia stebėtis, kokia bejėgė lietuvių tauta J. Balio sampratoje! Arba vėl Tėviškės Žibučiuose spalio 8 dieną jis dar laukoniškiau pasisako prieš šio krašto ateitį. Esą "jeigu kas mums ir pasiūlytų pasiimti Karaliaučiaus sritį, tai geriau nuo tokios "dovanos" atsisakyti".

Gruodžio 30-31 d. Naujienose J. Balys patiekia eilę naujų "argumentų" prieš Mažosios Lietuvos laisvinimo pastangas imant triai užvardintu straipsniu "Prasikrėptyme akis ir nebūkime fanatikai" (matomai šiuo obalysiu pats vengdamas pasinaudoti). Esą "Mažoji Lietuva anapus šuniui lupči lazdos ir sušunka: Nemuno niekad nepriklausė jokiai Lietuvos valstybei". Tokiu atveju ir Klaipėdą turėtume atiduoti lenkam ar vokiečiams

"suvirškinti", nes ir ši teritorija niekad nepriklausė Lietuvos valstybei iki buvo išlaisvinta, laukant J. Balio valstybinio priklausomumo tezę. Juo labiau latviai ir estai neturėjo teisės reikalauti nepriklausomybės, nes tokiu niekada nėra buvę, tačiau "akių neprasikrėpė fanatikai" ją išsikovojo. Gal J. Balys toleruotų tokią latvių ir estų išdaigą? Tai kodėl gi jis toks netolerantingas lietuviškų žemių grįžimui? Jis tęsia savo samprotavimus ir toliau, esą "tiesa, kad ten prieš pustučio šimto metų gyveno nemažai lietuvių, tačiau nėra jokių davinų, kad lietuvių ir tada Karaliaučiuje būtų buvę daugiau, negu prieš kelis dešimtmečius tokioje Baltimorėje". Šitokiam palyginimui komentary jau nereikia. Jis čia ieško ne logikos, bet lazdos šuniui lupči. Įdomu, kas jam pasakytų žydai apie šitokią neapgalvotą doktriną: jie nekūrė savo tautos istorijos šiandieniniame Izraelyje per 2000 metų ir jų ten visai nebuvo. Šiandien, tačiau, pasaulis pripažįsta jiems grįžimo teisę, nežiūrint kas ten bebūtų per ilgą šimtmečių slinktį gyvenę.

Gal J. Balys atsižvelgtų bent kiek ir į lietuviškų genčių tėvynę ir nubalsuotų ją grįžti prie savos apvienytos valstybės, kaip žydai? Bet J. B. ir toliau įjesko šuniui lupči lazdos ir sušunka: "kur bus riba visokiam lietuviškajai Lietuvos valstybei". Jam nerūpi klausiti lenkų ir vokiečių imperializmo ribų, dargi priedu

mielai pridėti ir Mažąją Lietuvą. Tai bent Lietuvos laisvinimo naujovė!

Šitaip tuščiai užsispyręs J. Balys nepraleidžia nei mokslinių argumentų savo tezių sustiprinimui. Su jais jis lengvai susitvarko vienu sakiniu: "vadina-mi archeologiniai, etnografiniai, istoriniai ir teisiniai argumentai čia nieko nereikšmia, nes abi pusės gali jų po visą maišą pasiskirti ir politikai į juos nekreipia dėmesio". Taigi jokie kriterijai čia negalioja, tik J. Balio nuomonė.

Dabar jau atrodytų, kad viskas pateisina lietuviško krašto nurašymą svetimiesiems. Šitokio subjektyvaus samprotavimo šdavoje reikia stebėtis, kad jis dar randa reikalo priekaištauti kunigaikščiams dėl jų ištautėjimo, tardamas, jogei "mūsų kunigaikščiai, patekę po rusų kunigaikščių sijosnais bematant ištautėjo". J. Balys dar nepatekęs po kunigaikščių sijosnais, jau nusisuka nuo savo tautos paveldėjimo ir bevelija aiduoti ji aršiams lietuvių tautos teritorijoms. Čia tikrai gera proga J. Balui bent kiek prasikrėpti akis ir praregėjus išvysti savo darbus.

Asmeniškai nepažįstu dr. J. Balio ir žinau jį tik iš jo pasidarbavimų tautosakoje. Esu įsitikinęs, kad šioje srityje jis dar nusipelnęs tautai ir už tai jaučiu jam pagarbą. Manychiau, dar dr. J. Balui derėtų toliau puoselėti šią sritį, bet neiti į politi-

ką, kurioje reikia gilesnio įsitaupimo savo tautai, negu jo užimtos pozicijos rodo. Šiandieniniame istoriniame tarpsnyje kiekvieno lietuvių pareiga kiekvieną gyvybingą gyvenimo grūdą aruoda jos laimingesnei atečiai, bet ne tapti sūnais palaidūnais, eikvojantiems mūsų tautos kraują ir vargais pašęstą palikimą.

V. Kalvaitis savo lėšomis išleido didžiausią tautosakos rinkinį "Prūsijos lietuvių dainos". Tai storoka knyga, per 400 pusl., žymiai praturtinanti mūsų tautosakos lobyną. Knygoje yra jo deli dėti tautos ir tėvynės dainos, jos laimingesnei atečiai, bet ne tapti sūnais palaidūnais, eikvojantiems mūsų tautos kraują ir vargais pašęstą palikimą.

Be minėto "Prūsijos lietuvių dainų" rinkinio yra svarbus jo darbas "Lietuviškų vardu klėtelė". Šioje knygoje (118 pusl.) yra rūpestingai surinkta 15,000 įvairiausių lietuviškų vardu bei pavardžių.

Yra tikrai nuostabu, kad žmogus, nebaigęs kokių aukštesnių mokslų, o tik pradžios mokyklą, ir savosios tuotos meilės vedinas, atliko tokius didelius ir naudingus darbus Lietuvai. Jis žodino lietuvių tautinį susipratimą, įrodinėjo lietuvių kalbos grožį, jos išraiškumą; surinko ir atspausdino knygoje žodžio motina šimtą maloninių formų.

V. Kalvaitis savo "Lietuvių vardu klėtelėje" pateikė ne tik žmonių vardu ir pavardžių, bet taip pat ir kaimų, dvarų, miestų, upių pavadinimų, o knygos pabaigoje yra dar mišlių, priežodžių rinkinys. Tai svarbi medžiaga lietuvių kalbos pažinimui.

— Italų vyriausybė yra pasiryžusi naudoti visas turimas jėgas Raudonosios brigados veiklai sustabdyti.

A. TAMULYNAS

Vilius Kalvaitis

Kiek tyriau gražiausia
Yra mūsų kalba.
Ja rojų kalbėję
Adomas su Ieva.
Iš gyvasties medžio
Gintaras yra,
Gintaro žemelė
Yr vien Lietuva...

Taip savo romantiškas pažiūras į lietuvių kalbos grožį V. Kalvaitis išreiškia eilėraštyje.

Vilius Kalvaitis gimė 1848 m. Ragainės apskrityje, Girėnuose. Dėl sunkių gyvenimo sąlygų, negalėjo baigti kokių nors aukštesnių mokslų. Baigęs pradžios mokyklą nuėjo į savo tėvo ūkį prie arko (žagrės). Bet, deja, neviliojo ūkio darbas jo — ne tam buvo gimęs. Jį viliojo pasaulis — pamatyti, sužinoti ką nors naujo. Palikęs tėvo ūkį, kurį laiką dirbo Berlyne laiška-nešiu, lankėsi Italijoje, Austrijoje, Prancūzijoje. Kur jis buvo, bet visur jį lydyjo tėvynės meilė, gimtoji kalba.

Jis palaikė santykius su J. Basavanvičiumi ir kitais lietuvių kultūros veikėjais, ypač jis žavėjosi lietuvių kalba, nors jis ne buvo tokiam darbu pasiruošęs, o tik savamokslis kalbos darbuotojas.

Grįžta į savo tėviškę ir čia — Rytų Prūsijoje, septynerius metus rinko dainas, pasakas, mįsles, patarles, priežodžius ir kitą medžiagą.

V. Kalvaitis išvaikščiojo skersai ir išilgai visą Prūsiją ir devyniasdešimtyje parašijų surinko daug liuanistinės medžiagos, o svarbiausia, kad vėliau visą tą surinktą medžiagą išspausdino — išleido atskirais leidiniais ir savo pinigais apmokėjo dažniausiai švans išlaidas.

Svarbesnieji V. Kalvaicio darbai: "Naujosios lietuviškos dainelės", "Rūtų lapeliai" (100 Prūsų lietuvių dainų, 1904 m.), "Lietuvos kanklės", tai eilėraščių ir dainų rinkinys. 1905 m.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATORA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstančių, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidičienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl. kainuoja \$2.

● **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkštelės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrities duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsų žemėlapis. Kaina \$6.

● **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orientalės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmiausiai bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teise. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių parsiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROSTYGINAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SANDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeimaadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. val.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistaininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 471-4100

CANADIAN POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago: \$45.00 per year; \$24.00 per 6 months; \$12.00 per 3 months. In other USA localities: \$40.00 per year; \$22.00 per 6 months; \$12.00 per 3 months. Canada: \$45.00 per year; other countries: \$45.00 per year.

25 cents per copy

Two weeks free of charge

Outside the U.S.A. add postage

Chicago and premises:

metams: \$45.00

pusei metų: \$24.00

trims mėnesiams: \$12.00

metams: \$45.00

Kitose JAV vietose:

metams: \$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

pusei metų: \$22.00

trims mėnesiams: \$12.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

metams: \$45.00

Vėliau Valensa buvo nuvežtas į kareivines, bet ir ten galiojo namų arešto sąlygos. Jaruzelskis paskirtas pareigūnas norėjo su Valensa pasitarti ir pasiūlyti jam pasakyti kalbą per radiją, patariant Solidarumo unijos nariams grįžti į darbą.

Valensa susiprato ir atsisakė sakyti bet kokią kalbą per radiją ar televiziją. Jis reikalavo pirmą pasimatytį su Solidarumo unijos vadovybe, o tikrai vėliau sutiktą tartis su Jaruzelskiu ar kitais Lenkijos karių tarybos nariais. Valensai nebuvo galima su valdybos nariais pasimatyti, nes Jaruzelskis suimtiems Solidarumo unijos nariams ruošė teismus ir kuriam laikui juos palaikys kalėjimuose. Kelis vadus Jaruzelskis būtų sutikęs išvežti į Vakarų Europą, jeigu kuri demokratinė valstybė juos būtų priėmusi.

Valensa buvo labai pasipiktinęs, bet jis neturėjo tikslios nuovokos apie įvykius Lenkijoje. Jis net nežinojo, kad tas pats Jaruzelskis su juo visai nenorėjo susitikti ir tartis.

Paskidus gandui, kad Valensa, pasitaręs su grupe lenkų laikraštinkų, norėjo su jais išvažiuoti į Poznaną, parodė, kad Valensa neturėjo jokios nuovokos apie namų areštą ir apie teisę kur išvažiuoti. Valensa parodė, kad jis nepažinojo savo teisių karo stovio metu. Jaruzelskis nesirengia siūsti Valensos į Vakarų valstybes, bet jis planuoja uždaryti jį į vieną didesnių Lenkijos vienuolynų. Yra pagrindo manyti, kad vienuolėi mieliai priims tokį garsų Solidarumo unijos veikėją savo vienuolėse. Ten, aišku, jis bus atskirtas nuo bet kokios visuomeninės ar Solidarumo unijos veiklos.

Jaruzelskis išmušė iš kovoti norinčios Lenkijos įtakingiausią vadą, bet jis nepasitiki lenkų dauguma. Jis žino, kad lenkai turėjo pagrindo būti nepatenkinti. Jam aišku, kad didžiausią nelaimę Lenkijai atnešė Edvardas Gierėkas, buvęs komunistų partijos pirmasis sekretorius. Jis skolinosi, pirkė ir Lenkijon vežė ne tikai mašinas, bet ir visokias gėrybes, kurias galėjo pirkti užsienyje. Daugiausia jo valdomai Lenkijai įvairiausių mašinų pirkė Vakarų Vokietijoje, Prancūzijoje, Amerikoje ir kitur. Lenkijos kabinetas klausė Gierėko, nors jis nebuvo kabineto narys. Sovietų valdžia, Gierėko pagalba, iš Lenkijos vežė pačias naujausias mašinas, nieko Lenkijai nemokėdama. Ji norėjo, kad Gierėkas vyktytų į Sovietų Sąjungą saugumui ir poilsui, bet Gierėkas nepanoro ten vyktyti. Dabar jis bus priverstas lenkų teismui aiškintis, kaip jis vienas galėjo padaryti Lenkijai 27 milijonus dolerių skolos ir kaip jis paliko išdą be pinigų ir kraštą be pirtų gėrybių.

Lenkams aišku, kad teisme nebus iškelti viešumon Lenkijai Kremliaus padaryti nuostoliai. Teismas eis-karo stovio metu. Kariai cenzūroja visą spaudą, radiją ir televiziją. Jie kontroliuos ir teismo eigą. Galimas daiktas, kad Gierėkas ir artimiausi jo bendradarbiai bus nubausti keliais mėnesiais kalėjimo, bet lenkų tauta šio teismo metu nepatirs, kaip rusai nugalėjo Lenkiją. Jie net nežinos, kaip Gierėkas galėjo užtraukti milijonus paskolos ir paliko kraštą be duonos ir riebalų.

Rusams labai svarbu, kad Lenkijos nugalėjimas būtų aiškinamas rusų paskirto komunistų partijos vado Jaruzelskio kontrolės metu. Jaruzelskis Lenkijai užtrauks dar didesnes skolas. Lenkija turės mokėti Sovietų Sąjungai \$250 milijonų, kuriuos Sovietų Sąjunga paskolino Jaruzelskio kabinetui mokėti nuosimčius už 27 milijonų dolerių skolas.

kolos nebuvo rašomas. Man, vos prieš keletą mėnesių čia atvykusiam, viskas buvo nauja ir idomu. Užsirašinėjau, kas kalbėta, ir parašiau Naujienoms korespondenciją — "Spauda ir spaudos žmonės Kalifornijoje", išspausdino 1960 m. vasario 6 d. dienraščio antrojoje dalyje.

Kai dabar perverčiau anų metų archyvą, radau ir tą kvietimo laiškelį, lapelį su užrašais pasitarime ir dvi fotografijas. Spaudos klubui tinkamų asmenų suminėta gana daug. Užsirašiau tas pavardes eilę, kaip paminėtos. Štai jos: Aleksandrūnas, Gasparonis, Čibas, Bielskus, Biržiška, Skirius, Valavičius, Valiukas, Glianda, Giedraitis, Kaributas, Račkienė, Batkienė, Velička, Raulinaitis, Mitkus, Barmienė, Gediminas, Alseika, Gobis, Medziukas.

Sutarta, jog tai nebūtų kokia organizacija su protokolų rašymu, o tai būtų tik klubas, kuriame draugiškai įvairiomis spaudos temomis būtų galima pasikalbėti, padiskutuoti. Br. Raila ir V. Bakūnas apsiėmė ir toliau veikti, mėginti sukviešti visus, kurie tik norėtų spaudos bendradarbių klube dalyvausti.

Leonas Briedis mus keturis ne kartą nufotografavo. O kai Briedis fotografuoja, jis ir surizikuoja, pasako, kur katras turi stovėti ar sėdėti. Vienoje nuotraukoje, iš kairės ir dešinės žiūrint, sėdi Br. Raila su cigarete rankoje, vadinasi, jis tada dar dūmus leido, o bastūno knygoje sakosi dūmų nebeleidžias, atseit, rašas rimtai. Šalia jo sėdi V. Bakūnas, Alg. Gustaičiui bu-

Miklas Sileikis

Jackson Parko tiltas (aliejus)

STASYS KASPARAS

TIE PATYS IR DAR NAUJI SKAUDULIAI

REPORTAŽAS APIE D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS TARYBOS SŪVAŽIAVIMĄ

(Tesinys)

J. Alkis išsoka su nauja tema — jaunimu, kuriam norime duoti pasireikšti ir kuris jau aktyviau reikiąsi. J. Navickas sako, kad jaunimui jokių laikraščių anglų kalba nereikia, šnekėk su juo, sako, lietuviškai. J. Levinskui patinka jaunimui skirtasis "Lynas", kuris esąs negeresnis už "E. Lietuvį". Valdyba dar buvo paklausta, kodėl pasitraukė jos jaunas narys Rim. Šova, bet valdybos atstovai neatsakė. Tik pasišaipė A. Vilčinskas pasakė, kad lietuviai "Lynas" ne skaityt, nes yra dideli tinginiai.

AR LIETUVIŲ SODYBOS VEDEJAI KALTI, AR DIREKTORIŲ NETAKTAS

Tuo ir baigiamos ilgai užtrukusios kalbos maždaug visais pačiais klausimais. Pirm. A. Bučys pasiūlė pakalbėti dėl Liet. Namų Bendrovės pranešimo. Tuo pasinaudojusi, O. Ramonienė nusiskundė, kad Lietuvių Sodyboje atostogaujantiems jaunimui daromos kainų nuolaidos, o pensininkams ne. Sodybos vedėjas Justas Snabaičius patvirtina, kad iš tikro pensininkai turi brangiau mokėti, negu ten gyvenantieji seneliai. V. Kupstys pasidomė, ar yra kokio pagrindo išmesti Sodybos vedėus? A. Alkis tvirtina, kad vedėjai neklauso, ignoruoja val-

dybą. V. Kupstas galvoja, kad gal gi galima kaip nors susikalbėti, o D. Banaitis spėja, kad atleidžiantiems reikės mokėti didesnes sumas, taip pat ir advokatų išlaidos prisidės. Nesantaikos istorijas iš arti pažįstas J. Navickas visa ką laiko valdybos narių direktorių netaktu. J. Snabaičius liudijimu, valdybos nariai atvažiuoja girti, skleidžia gaudus, ir nėra kaip susitarti, arba atvažiuavę skuba pas kažkokį patikėtinį žinių pasirinkti, kaip papildomai pridėda J. Navickas. Dar nori tuo reikalu šnekėti A. Jaloveckas, bet pirm. A. Bučys jam neleidžia. A. Jaloveckas tada sako, kad pernai Brandforde Bučys vis neduodavęs jam balso ir dabar taip pat darąs, dėl to kitą kartą pirmininką turi suvažiuojamas išrinkti.

Dr. Kuzminskas ir J. Alkis prisimena sumanytą pirkti naują lietuvių centrą, bet už mažesnę sumą. D. Banaitis nemano, kad su mūsų siekimais galėtų derintis "E. Lietuvos" Nr. Nr. 39-40 spausdintasis skelbimas, kad organizuojama ekskursija į Maskvą, Leningradą.

TAUTINIS PARAMOS FONDO PRAŠYMAS

Dr. S. Kuzminskas plačiau pakalbėjo apie Tautinės paramos fondą, kuris jau išsiuntinęs 17 siuntinių (jie kainavo apie 2,000 svarų). Pinigų tam reikaliui ir kitur prašoma ir gaunama. Pa-

žadėjo padėti ir Balfo vadovybė, kai iškyla skubus reikalas. O reikalas apskritai yra rimtas, kai žmonės Lietuvoje patenka į sunkumus. Ragina aukoti. Kas buvo surinkta, tai daugiausia 1980 m. O šiais metais aukos skurdžiai plaukia.

ISMESTASIS ŽEMĖLAPIS IR GUDISKA VĖLIAVA "E. LIETUVYJE"

Kai O. Ramonienė pajudina "E. Lietuvyje", prie antraštes spausdinamosios vėlavos klausimą, kokios ji niekur nemačiusi, pirmininkaujantis A. Bučys, pasneka apie neramumus, vėlavą, pagedavimus. Bet, jam baigus, Petras Mašalaitis reikalauja, kad būtų iš laikraščio išmesta ta gudiška vėliava (kiti sako totoriška). Už savo tautinės vėlavos branginimą juk lietuviai eina į Sibirą, o čia... L. Puras teigia, kad visur buvo susilaukta pritarimo, kuris buvo spausdinamas prie laikraščio antraštės. J. Alkis sako, kad valdybai sunku būti, kai susirado prieštaraujančių. S. Kuzminskas, neseniai dalyvavęs VLIKo posėdyje, teigia, jog susidūręs ten su visuotiniu apgalvestavimu, kad žemėlapis nebespausdinamas. Žemėlapių komisijos sekretorius reikėdė norą, kad jis būtų gražintas. Toks yra VLIKo nusistatymas. Z. Jurui žemėlapis patiktų, bet yra priešinys, ir nesą galima visiems žemėlapius braižinėti. E. Šova siūlo būti praktiškesiems. Juk dabartinis redaktorius (J. Vilčinskas) nesutinka, kad būtų žemėlapis. Jis tuoj šiektų iš darbo, tai su tuo reikią skaičiuoti.

(Bus daugiau)

J. Klauseikis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMAS

(Tesinys)

Belaukiant Br. Raila nekantraudamas prastarė: "Kas čia atsitiko? Kodėl neatvažiuoja?". Prisiminiau dar Čikagoje gyvenant skaitytąjį Br. Railos šauksmą liberalams prieš klerikalus vienyti ir į Br. Railos nerimastį atsiliepiu pastabele, jog visi neatvykusieji yra katalikiškosios pagal Railą — klerikalines, spaudos bendradarbiai. Po tos mano pastabos Raila tik prapypsnojo: "Dabar man aišku".

Kaip atsimenu, į Railos šauksmą liberalams prieš klerikalus vienyti tik Naujienų redaktorius dr. P. Grigaitis straipsniu atsiliepė, gerokai pasijuokdamas iš Railos liberalizmo, o klerikalai nutylėjo, lyg pagal pasakėčią — tegul svirplys svirplina.

Šiaip ar taip, kai tie keturi ne tik neatvažiuo, bet ir nė vienas jų neatsiliepė, nepranešė, jog nedalyvaus, tai toks jų elgesys buvo atsakymas Railai: šaukti liberalus kovon prieš klerikalus, o vėl kaitį iškeitęs kvietį į draugystę, tad ir tylus jų atsakymas — nedalyvavimas.

L. BRIEDIS MUS FOTOGRAFIJOSE ĮAMZINO

Tų keturių katalikiškosios spaudos bendradarbių nesukūkę pradėjom pasitarimą. Proto-

vo pasakyta stovėti už Railos, o man už Bakūno. Kitoj nuotraukoje visi esame surikiuoti prie stalelio, prie kavos ir gėrimų, kurias pateikė šeimininkas V. Bakūnas.

Po kiek laiko užtikau Argentinos Lietuvių Balso 1960.IV. 7 numeryje tokią žinėlę: "Vl. Bakūnas, Alg. Gustaitis, K. Januta ir Bronys Raila Los Angeles mieste sukūrė Pacifiko Lietuvių Spaudos Klubą".

Tuo tas klubo steigimas ir pasibaigė; kitaip sakant, klubas negimė mirė. Nei Railos, nei Bakūno niekada nepaklausiau, kodėl tik "šnipšt" iš to jų sumanyto teišėjo.

DONELAČIO METAI IR VAIŠĖS RAILOS NAMUOSE

1964 m. sausio 31 d. Kalifornijos universiteto Los Angeles skyriuje (UCLA), Humanities namo salėje esto Aleksis Rannito paskaita buvo pradėti Donelačio metai. Be abejo, tokios programos sumanytoja ir rengėja buvo prof. Marija Ginbutienė. Amerikiečiai buvo kviečiami angliskai išspausdinti ir universiteto rajone iškabintais skelbimais: "UCLA / The Department of Slavic Languages / the Center for Russian and East European Studies / The Center for Research in Languages and Linguistics / announce a lecture / Kristijonas Donelaitis and Lithuanian Poetry / Marking the 250 Birthday of the Classical Poet of Lithuania / by Aleksis Rannit / Curator of Russian and East European Collections, Council on Russian and East European Studies Yale University".

Naujienose spausdinau korespondencijų apie tą paskaitą, ragindamas lietuvius dalyvausti, o vėliau aprašiau, kaip čia pradėti Donelačio metai.

(Bus daugiau)

1982 METŲ ŠALFAS SAJUNGOS VARŽYBINIS KALENDORIUS

Ženian duodame 1982 metų ŠALFAS S-gos ir Pabaltiečių Sporto Federacijos varžybinių kalendorių, pagal 1981 m. gruodžio 20 d. spėj. Nors kai kurių varžybų datos bei vietos dar tebėra tik tentatyvinės, vienok šis kalendorius patiekia bendrą varžybinių planą.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių Alpinistinės ir Cross-country Slidinėjimo pirmenybės įvyks 1982 m. vasario 6 ir 7 dienomis Moonstone Ski Resort, netoli Barrie, Ont. Alpinistinės varžybas vykdys Kanados Latvų Sporto Sąjunga, o Cross-country — Toronto Esty Sport Club. Vasario 7 dieną, Lietuvos pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks 1982 m. rugpjūčio 8 ir 9 d., Clevelande, Ohio. Programoje — krepšinio, tinklinio ir šachmatų varžybos. Vykdo Clevelando LSK Žaidynės.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių pirmenybės numatomos 1982 m. rugpjūčio 10 d. Toront, Ont. Vykdo Toronto Esty Sport Club. Kalėdų šventės įvyks 19-20 dienomis. Vykdytojai — Lietuvos Turnyras yra dar planavimo stadijoje ir jo data bei vieta dar nepatvirtinta.

1982 m. Š. A. Lietuvių Vyrų, Moterų ir Jaunių A (1963-65 m. gim.) Lengvosios Atletikos pirmenybės tentatyviai numatomos 1982 m. birželio 26-27 d.d., galbūt Clevelande, atskirai nuo pabaltiečių, jei joms bus parodytas pakankamas susidomėjimas.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių Lauko Teniso pirmenybės tentatyviai planuojamos 1982 m. liepos 31 — rugpjūčio 1 d.d. Vykdyti turėtų lietuviai, galbūt Chicagoje. Data dar galutinai nenustatyta.

1982 metų Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos pirmenybės numatomos 1982 m. rugsėjo 11-12 dienomis latvių stadione "Sdrabene", netoli Hamiltono, Ont. Vykdo Kanados latviai. Programa apims vyrų, moterų ir visas prieauglio bei senjorų klases. Svečių teisėmis į varžybas numatoma pakviesti suomių, ukrainiečių, lenkų ir gal dar kitas tautybes. Lietuvių pirmenybės bus išvestos prieauglio B, C, D ir E bei senjorų

(Masters) klasėse. Vyrų, moterų ir jaunių A-kl. Lietuvių pirmenybės būtų išvestamos tik tuo atveju, jei jos nebūtų vykdytos birželio 26-27 d.d.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių Šaudymo pirmenybės numatomos 1982 m. rugsėjo 18 d. Kanadoje. Vykdo ŠALFAS S-gos Šaudymo komitetas. Lietuvių pirmenybės bus išvestamos iš pabaltiečių varžybų. Programoje — mūžojo kalibro šautuvų, pistoletų ir medžioklinių šautuvų varžybos.

1982 m. Š. A. Lietuvių Individualinės ir Tarpvietinės Golfo pirmenybės numatomos 1982 m. rugsėjo 15 d.d. Toront, Ont.

1982 m. Š. A. Lietuvių Lauko Teniso pirmenybių data ir vieta bus paskelbta vėliau.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių Klubinės Krepšinio ir Tinklinio pirmenybės dar tebėra planavimo stadijoje ir jų datos bei vietos bus paskelbtos vėliau.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių Futbolo (Soccer) turnyrą yra pasiūlyę suruošti lietuviai kada nors rudeniop, Kanadoje. Konkrečios datos bus paskelbtos.

Turimos galimybės suruošti ir kitų sporto šakų varžybas, kaip pabaltiečių golfo bei šachmatų, Lietuvių bei pabaltiečių teniso. Priimama dėmesin ir naujų sporto šakų įvedimas į ŠALFAS S-gos sportinę programą, kaip beisbolas, softbolas, kėgliaivimas ir pan.

Šis kalendorius apima tik metines varžybas. Regioninės bei lokalinės, tiek ŠALFAS S-gos, tiek ir pabaltiečių, į šį kalendorių neįtrauktos. Kalendoriaus papildymai bei pakeitimai bus nuolatos skelbiami metų bėgyje. Paskiroms varžyboms bus skelbiami platesni pranešimai spaudoje ir smulkios informacijos išsiuntinėjamos sporto vienetams.

ŠALFAS S-gos Centro V-ba

— Prez. Mubarakas prisiekdino naują Egipto kabinetą, kuris organizuos kovą prieš fanatikus Sijitus.

CORNS?

Soft pads protect from pain, while medicated disks work to remove corns.

Dr. Scholl's zinc pads

Geroji Naujiena Lietuviams

girdima trumpomis radijo bangomis 16 m.:

LIETUVOJE kiekvieną sekmadienį 9:15 val. ryto, ČIKAGOJE kiek sekmadienį 12:15 val. ryto (naktį), TORONTE kiekv. sekmadienį 1:15 val. ryto (naktį).

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

Tel.: 735-4048

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

Nepaprastai išsamūs ir nepaprastai įdomūs gydymo, vitaminų ir mineralų ir rašytojo atsiminimai.

Dr. A. Guseno — VILNIAUS IR DARRAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Vilniaus ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

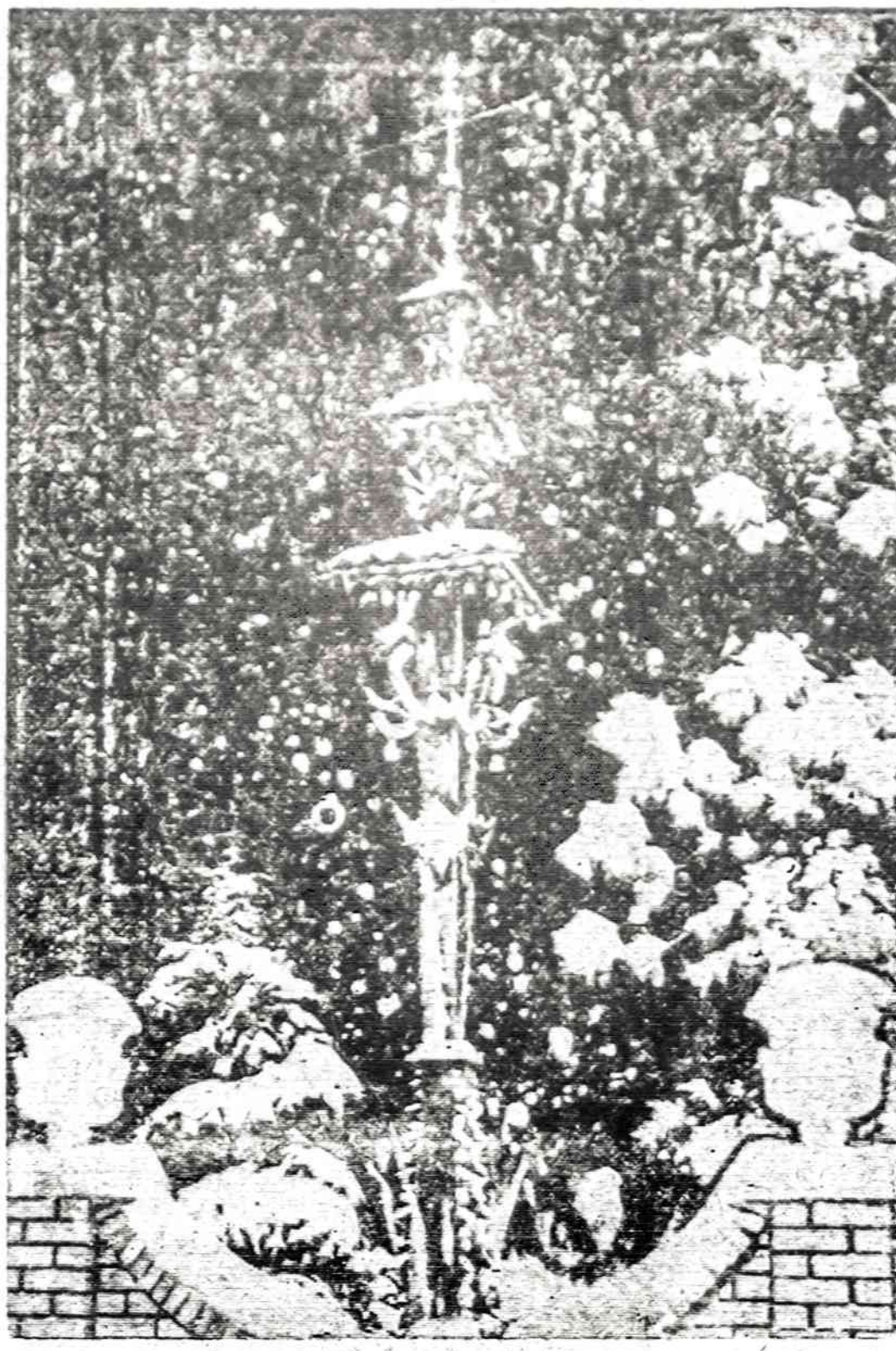
Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1733 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

LIETUVIAI MIŠKININKAI

Lietuvių Miškininkų Sąjunga yra ruošiamasi dar išleisti Giris Išėjimoje valdyba 1981 m., apie vidurvasarį, užbaigusi ketverių metų kadenciją, savo posėdyje nutarė slaptu balsavimu atskleisti Sąjungos narius dėl tolimesnio tos valdybės veikimo.

Slaptu balsavimu, sąjungos narių pasisakymuose buvo rastas: vienbalsiai perrinkta esamoji valdyba, pririnkant vieną naują narį — Antaną Beleską ir Revizijos komisiją, o Praną Sideravičių iš Revizijos komisijos perkelti į valdybą.

Gruodžio 5 dieną, susirinkusi naujoji valdyba (ketverių metų terminui) pareigoms pasiskirstė sekančiai:

Vincas Žemaitis — pirm., Jonas Žebrauskas — vicepirm., Juozas Skeivys — sekretorius, Petras Norkaitis — kasininkas, Pranas Sideravičius ir Jurgis Gudaitis — valdybos nariai.

Revizijos komisiją sudaro: Jonas Kriščiūnas ir Antanas Beleska.

Senoji valdyba praėityje yra išleidusi keletą serijų žurnalo Giris Aidai ir šiaip keletą idomių knygų, o taip pat ir ateityje

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

ir vyks į Rockfordą ten prisidėti

prie šios didžiosios šventės. Be to ir savo pinigine auka remia lietuvių kultūrinius ir visuomeninius reikalus. Štai 1981 metais Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė tiems reikalamis aukėjo: Lietuvių spaudai 250 dolerių, lituanistinėms mokykloms ir Vasario 16 gimnazijai — 600 dol., radijo lietuviškomis programoms — 375 dol., ALTui — 185 dol., Balfui — 50 dol., Lietuvos muziejui — 40 dol., Meno puoselėjimo fondui — 50 dol., knygų spausdinimui — 115 dol., Šaulių Sąjungos centro valdybai — 66.5 dol., Savanorių pagerbimo komitetui — 50 dol., Jaunimo Centro namams — 70 dolerių, Prof. V. Skuodžio gelbėjimo komitetui — 25 dol., Šalpai — 70 dol., Lietuvių operai — 190 dol., Lietuvos pasiuntinybės namų remontui — 200 dol., Be to, namų remontui dar asmeniškai aukėjo: K. Juskevičius — 300 dol. ir J. Yla — 100 dol. Iš visi 1981 aukų išdalinta 2,716,5 dolerių.

KERNAVĖ — SENA VIETOVĖ

Ten kadaise yra buvusi Lietuvos sostinė

Tai garsios praėities vietovė, Musinkų valsčiuje, Ukmergės apskrityje, arti Neries upės, už 33 kilometrų nuo Vilniaus į šiaurės vakarus.

Kernavės ir jos apylinkės jau buvo gyvenamos priešistoriniais laikais.

Patį Kernavę minima nuo 13-jo šimtmečio, kaip buvusį pirmąjį Lietuvos sostinę... Čia 1253 m. vainikuotas Mindaugas Lietuvos karaliumi.

Kernavė buvo ir viena svarbiausių taisy laikais pilii. Čia ir kunigaikštis Traidenis Kernavę laikė Lietuvos sostine, kuri labai tiko ano meto ir gynybai, nes nusitęsusi į krašto gilumą ir toliau buvo nuo priešių. Piliis buvo gana stipri ir priešai ne kartą stengėsi ją paimti.

1250 m. Livonijos ordino karai, vadovaujami mistro Andriaus, surengė žygį į Aukštaičius ir buvo apsupę Kernavę pilį, bet paimti neįstengė.

Net ir vėliau kryžiuočiai bandė pilį paimti, bet viskas nui-davo niekais.

Perkėlus Gediminui savo rezidenciją į Trakus, o paskiau į Vilnių, Kernavė teliko tik Lietuvos srities centras ir Gediminas pavedė valdyti savo vyriausiam sūnui Manvydui.

Kernavę mėgo ir Vytautas ir dažnai ją aplankydavo. Po Vytauto mirties, jo brolis Žygimantas Kernavės kalėjimą buvo uždaręs Algirdo vaikaitį Aleksandra.

Vėliau Kernavę perėjo į M. Giedraičio ir kitų rankas. Turėjo ir savo herbą, kuris vaizdavo miesto vartuose stovintį ginkluotą karį, o apačioje parašas: "Geriau netekti gyvybės, negu laisvės".

Kernavę apsupa trys piliakalniai, vadinami: Mindaugo sosto, Lizdeikos ir aukuro. Šalia jų buvo ir Pajautos slėnis. Tikrai reikšmingi ir istoriniai vardai.

Greitai sruvena ir Lielupės upelis, įtekąs į Pragarinės ežerėlį, iš kurios išplaukia ir gelii griovius įsijungia į Nerį Kernavėlė. Nepriklausomos Lietuvos laikais Kernavę gerokai išbujojo. Kernavėje buvo įsteigta naujų mokyklų, muziejus ir didesnių pastatų. Nemažai čia atvykdavo ir turistų, pasižiūrėti tos istorinės vietovės ir puosnių, gražių apylinkių.

Kernavietis

TEVŲ PĖDOMIS

Kaniškių gydytojų suvaziavime Šveicarijoje paskaitą skaitė jaunas karo gydytojas, psichinės medicinos temomis.

Vėliau pasirodė, kad jis nėra joks gydytojas, o karinė uniformą pasiskolino nuo savo tėvo, kuris tarnauja Lozonoje, kaip karo gydytojas.

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMŲ IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI. DEL VISU INFORMACIJU KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

SIMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS.

INCOME TAX

INSURANCE NOTARY PUBLIC

Skambinti tel. 436-7878

2951 West 63rd Street

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000